DOCUMENT RESUME

ED 364 109 FL 021 688

AUTHOR Boruszczak, Bohdan
TITLE Kramnytsya (Food). Ukrainian as a Second Language. Grade Eight Teaching Unit.
INSTITUTION Alberta Dept. of Education, Edmonton. Language Services Branch.
PUB DATE 82
NOTE 69p.;
PUB TYPE Guides - Classroom Use - Teaching Guides (For Teacher) (052)
LANGUAGE English; Ukrainian

EDRS PRICE MF01/PC03 Plus Postage.
DESCRIPTORS Class Activities; Classroom Techniques; Course Content; *Cultural Education; Foreign Countries; Grade 8; Grammar; Junior High Schools; Reading Materials; Second Language Instruction; Student Evaluation; *Ukrainian; Uncommonly Taught Languages; Units of Study; *Verbs; Vocabulary
IDENTIFIERS Alberta; *Ukraine

ABSTRACT

The eighth grade unit in Ukrainian as a second language, the second in a series, is designed as a teacher's guide for use in Alberta secondary schools. The unit duration is approximately 15-20 lessons. An introductory section outlines the structures and vocabulary used in the unit and contains a dialogue in Ukrainian. A series of exercises follows, focusing on conjugation of verbs, expression of completed action, Expression of Immediate Future, Asking and telling about possession, using the accusative case with a direct object, answering in the negative, asking cost, and expressing a reason in response to a question. Appended materials include reproducible visual aids and an answer key. (MSE)

****
* Reproductions supplied by EDRS are the best that can be made *
* from the original document. *
****

ED 364 109

КРАМНИЦЯ

UKRAINIAN AS A SECOND LANGUAGE
GRADE EIGHT TEACHING UNIT

"PERMISSION TO REPRODUCE THIS MATERIAL HAS BEEN GRANTED BY

S. Wolodko

TO THE EDUCATIONAL RESOURCES INFORMATION CENTER (ERIC)."

U.S. DEPARTMENT OF EDUCATION
Office of Educational Research and Improvement
EDUCATIONAL RESOURCES INFORMATION CENTER (ERIC)

☑ This document has been reproduced as received from the person or organization originating it.

☐ Minor changes have been made to improve reproduction quality.

• Points of view or opinions stated in this document do not necessarily represent official OERI position or policy.

FL021 628

Alberta EDUCATION

Language Services

2

"КРАМНИЦЯ"

UKRAINIAN AS A SECOND LANGUAGE
GRADE EIGHT TEACHING UNIT

Bohdan Boruszczak
Balwin Junior High School
E.P.S.B.

ALBERTA EDUCATION 1982

This publication is a service document. The advice and direction offered is suggestive except where it duplicates or paraphrases the contents of the Program of Studies.

In these instances, the content is printed in the same distinctive manner as this notice so that the reader may readily identify all prescriptive statements or segments of the document.

ACKNOWLEDGEMENTS

Alberta Education acknowledges with appreciation the contribution of the following members of the *Six-Year* and *Three-Year Ukrainian as a Second Language Ad Hoc Committee*:

Bohdan Boruszczak	Balwin Junior High School Edmonton Public School Board
Adrien Bussiere	Associate Director Language Services Branch Alberta Education
John Ilchuk	Bonnyville Regional High School Bonnyville Regional School District #4
Walter Lazaruk	Education Consultant Alberta Education Chairman
Bohdan Medwidsky	Department of Slavic Languages University of Alberta
Nancy Shysh	Vilna School County of Smoky Lake #13
Katia Starchuk	Eastglen Composite High School Edmonton Public School Board
Olga Wasarab	St. Cecilia Catholic School Edmonton Separate School Board

---

Acknowledgement with appreciation is extended to the following individuals of the Language Services Branch for their assistance in the preparation of this document:

Lydia Slabyj	Secretary for the Ukrainian Bilingual Program
Helen Czar	Editor-Translator (Ukrainian)
Dr. Elaine Verchomin Harasymiw	Curricular Assistant (Second Languages)
Adrien Bussiere	Associate Director
Phillip A. Lamoureux	Director

CONTENTS

INTRODUCTION 1

I. STRUCTURES USED IN THIS UNIT 1

II. VOCABULARY 2

III. ЧИТАННЯ 4

ВПРАВА I 6

ВПРАВА II 10

ВПРАВА III 11

STRUCTURAL EXERCISES

CONJUGATION OF VERBS 14

Вправа I 14

Вправа II 16

Вправа III 16

EXPRESSION OF COMPLETED ACTION 17

Вправа IVа 18

Вправа IVб 19

Вправа IVв 20

Вправа IVг 21

Вправа IVґ 22

EXPRESSION OF IMMEDIATE FUTURE 23

Вправа V 24

Вправа VI 26

ASKING AND TELLING ABOUT POSSESSION;
USING ACCUSATIVE CASE WITH THE DIRECT OBJECT 27

Вправа VIIа 28

Вправа VIIб 29

Вправа VIII 31

ASKING AND TELLING ABOUT POSSESSION;
ANSWERING IN THE NEGATIVE 32

Вправа IX 33

Вправа X 35

Вправа XI 36

ASKING COST 37

Вправа XII 38

EXPRESSING A REASON IN RESPONSE TO A QUESTION 39

Вправа XIII 39

Вправа XIV 40

Вправа XVA 41

Вправа XVB 41

Вправа XVI 41

APPENDIX A -- VISUALS 43

APPENDIX B -- ANSWERS 54

INTRODUCTION

The objective of this unit is to assist the teacher in implementation of the content suggested in the Six-Year Ukrainian Program -- Curriculum Guide, Grades 7-12. The unit duration is approximately 15 to 20 classes.

This unit should assist in achieving some of the minimum expectations for the junior high portion of the six-year program, however, a variety of units is required to achieve all of the minimum expectations.

I. STRUCTURES USED IN THIS UNIT

		Page
1.	Greetings: Доброго ранку! Добраніч!	34
2.	Expression of completed action: купили слухав	36
3.	Expression of immediate future: будуть купувати будуть слухати	36
4.	Asking and telling about possession, using "мати": Чи ви маєте _____? Так, я маю _____. Ні, я не маю _____.	38
5.	Asking cost: Скільки це коштує? Це коштує _____.	49
6.	Using accusative case with the direct object: Він купує _____.	38

7. Expressing a reason in response to a question: 44
Чому _____ _____?
_____ ____, бо ___.

8. Asking and stating amount: 41
Це багато.
Це мало.

II. VOCABULARY

(Not all of the words listed below are used in the "читання", however, a good knowledge of them by the student is required to fully benefit from this unit.)

Напитки

сік	содова вода	какао
кава	чай	молоко
маслянка		

Їда

хліб	м'ясо	риба
цукор	сметана	сіль
перець	масло	булка
яйця	мед	каша
ковбаса	сир	

Городина та овочі

бараболя/картопля	буряк	горох
капуста	фасоля	морква
біб	кріп	ріпа
огірок	помідор	кукурудза
цибуля	часник	сливка
черешня	ананас	диня
салата	петрушка	редиска/редька
хрін	гриб	гарбуз
кавун	банан	абрикоса
суниця	малина	яблуко
помаранча	грушка	цитрина
виноград	ягода	

Дієслова

їти	купувати	сидіти
читати	мати	ходити
спати	платити	бути
їсти	пити	

NOTE: VISUALS SHOULD ACCOMPANY THE VOCABULARY!

The vocabulary should be introduced with the aid of visuals. Students should see the picture, hear the teacher say the word, then they should pronounce the word.

They could then work with the help of the teacher, on writing the vocabulary list. Students should draw the item, hear the teacher pronounce it again, then write the word.

Example: (After students and teacher have worked on pronunciation) teacher points to picture or draws on board: Teacher says "риба".

Students draw and write: "риба", etc.

Review and reinforcement of vocabulary should be on-going. The teacher should do some oral and/or written vocabulary review during a number of subsequent lessons.

The visuals should be used again in later lessons for vocabulary reinforcement.

e.g.: Teacher: Що це?

Student: Це морква.

III. ЧИТАННЯ

The new structures that are worked on in this lesson are underlined and numbered to correspond with the listing in the "Structures" section on page one.

Іван і Андрій ідуть до крамниці. Там вони будуть купувати[3] харчі. Продавець у крамниці є пан Чорний. Він сидить при столі й читає книжку. Пан Чорний стомлений, бо мало спав.[7]

(Тепер хлопці в крамниці.)
Іван: Доброго ранку,[1] пане Чорний!
Андрій: Доброго ранку![1] Що ви читаєте?
Пан Чорний: Я читаю книжку.[6] Що ви хочете, хлопці?
Іван: Чи ви маєте хліб, ковбасу, масло й молоко?[4]
Пан Чорний: Так, я маю хліб, ковбасу, масло й молоко.[4]
Андрій: А чи ви маєте свіжі овочі?
Пан Чорний: Ні, я не маю.[4]
Іван: Чи ви маєте маслянку?[4]
Пан Чорний: Ні, я не маю маслянки.[4]
(Хлопці ходять по крамниці.)
Пан Чорний: (хропить)* эээээээээ...
Андрій: Пане Чорний, чому ви спите?[7]
Пан Чорний: (лякається)* Що? Що! О!... Я сплю, бо я стомлений.[7]
Іван: Пане Чорний, скільки це коштує?[5]
Пан Чорний: Це коштує один доляр.[5]
Андрій: Це дуже багато![8]
Пан Чорний: Ні, це дуже мало![8]
(Хлопці купують хліб, ковбасу, масло, молоко й городину.[6] Вони багато купили.[2] Тепер треба платити. Хлопці платять і йдуть додому.)
Іван: Дякую, пане Чорний. Допобачення![1]
Пан Чорний: До побачення[1], хлопці!

*хропить - snoring *лякається - startled

To implement the "читання" section, the teacher should first read it to the students who should follow silently on their paper. Students could then practice reading orally, one sentence or line at a time at first, until they become confident with the reading. Reading practice might be assigned for homework.

Reading practice should continue until students are comfortable with the pronunciations. At this point individuals may pick parts to read and act out.

NOTE: Ukrainian by the Audio-Visual Method, Part I contains a unit dealing with "Крамниця". The teacher may wish at this point to use part or all of this unit as a supplement to what has been learned, to reinforce what has been learned or to stimulate conversation through the use of the visual part of the unit.

VOCABULARY EXERCISES:

1. Crossword
2. Oral review with visuals
3. Fill in the blanks

ВПРАВА І.

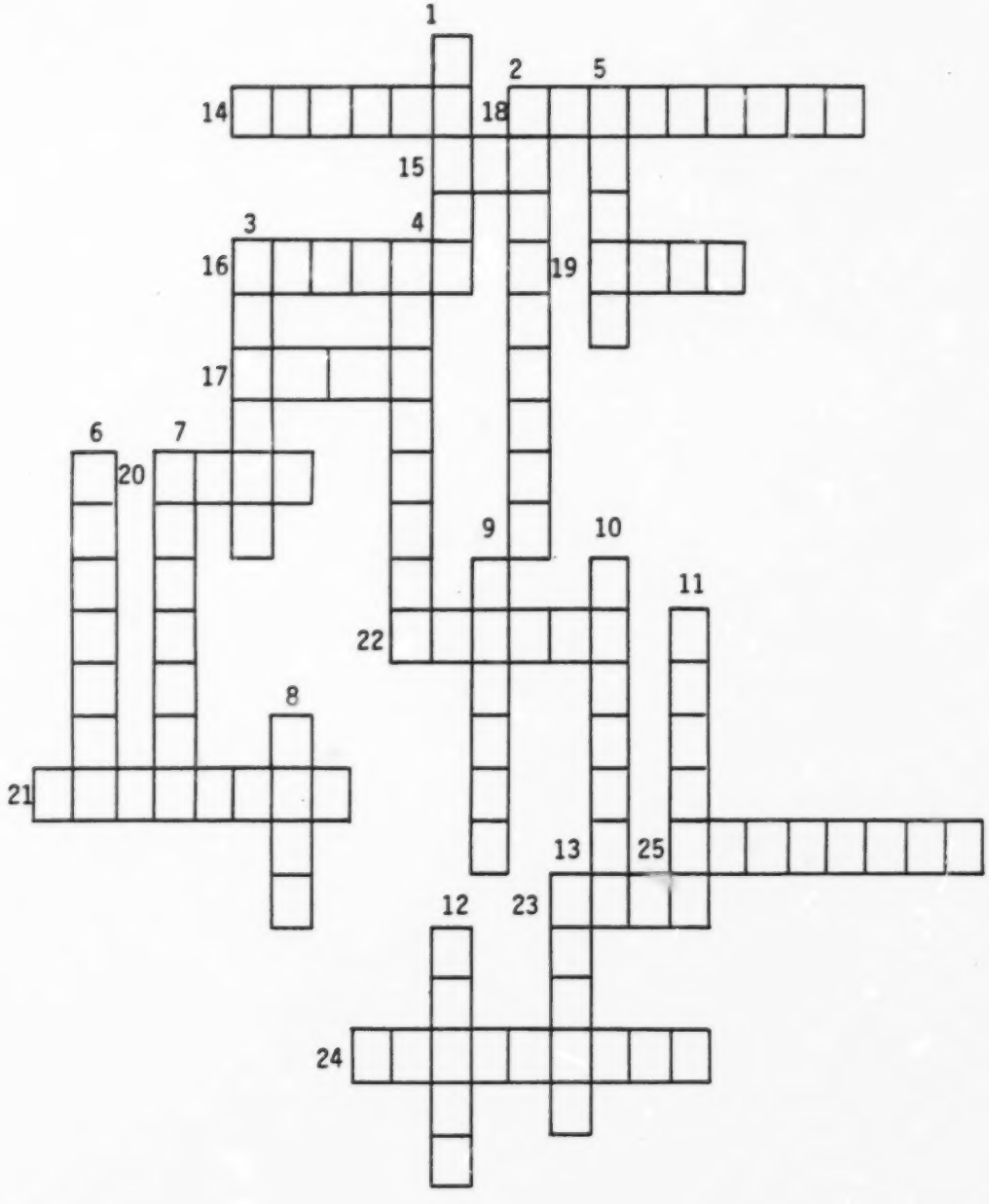

12

DOWN — ВНИЗ

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7. 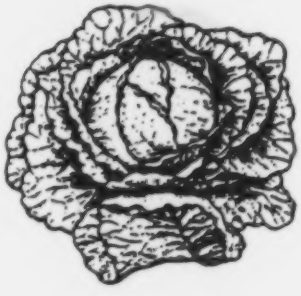

8.

9.

10. 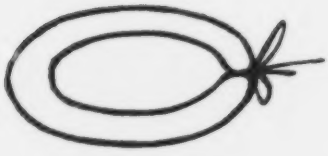

11.

12. 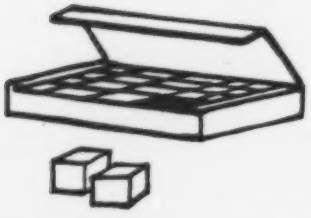

ACROSS — ВПОПЕРЕК

13. 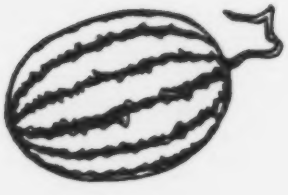

14. 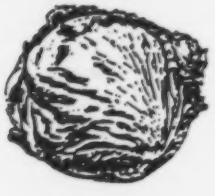

15.

16.

17. 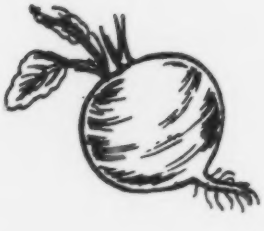

18.

19.

20.

21.

22.

23.

24.

25. 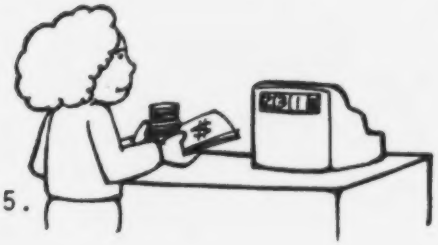

ВПРАВА II.

ORAL AND WRITTEN EXERCISE

The vocabulary visuals should again be used. The teacher should display the visuals, one at a time, let the students say the word, then have the students write it.

ВПРАВА ІІІ.

1. У крамниці є 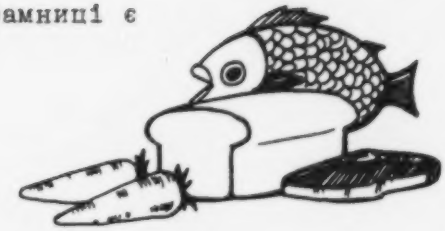 і

2. Тарас купує

3. Це коштує

4. (є) городина

5. (є) овочі

ВПРАВА II.

ORAL AND WRITTEN EXERCISE

The vocabulary visuals should again be used. The teacher should display the visuals, one at a time, let the students say the word, then have the students write it.

VOCABULARY QUIZ

Students are given a sheet with a number of pictures based on the learned vocabulary. They must write the word correctly beside the picture. (To be made up by the teacher.)

Example:

1. _____ 2. _____

STRUCTURAL EXERCISES

CONJUGATION OF VERBS

Note to teacher:	The conjugated forms of the verbs listed in the vocabulary should be presented to the class before doing the following exercise.

ВПРАВА І.

Fill in the blanks with the correct form of the verb.

1. Доброго ранку, Степане! Куди ти _____?
   /іти/

2. Ми _____ хліб у крамниці.
   /купувати/

3. Вони _____ свіжі овочі.
   /мати/

4. Що він _____?
   /читати/

5. Скільки вона _____?
   /платити/

6. Оленка _____ до школи.
   /ходити/

7. Пан Чорний _____ у крамниці.
   /сидіти/

8. Романе, чи ти _____?
   /спати/

9. Тато _____ авто.
/купувати/

IO. Баба й дідо _____ у церкві.
/сидіти/

ВПРАВА II. (Oral)

Use the following forms in sentences of your own:

1. ідемо	2. маю
3. ходить	4. читаєш
5. купує	6. платять
7. сплю	8. ідеш
9. маємо	10. сидять

ВПРАВА III. (Oral)

Students make up their own questions using one of the verb forms learned in this unit and ask each other.

Example: Student 1: Чи Іван спить?
Student 2: Так, він спить.

Student 3: Що ти маєш?
Student 4: Я маю хліб.

It should be mentioned that they may use the same verb more than once, preferably in a different form.

EXPRESSION OF COMPLETED ACTION

The past tense in Ukrainian is formed as follows from the infinitive form of the verb and according to gender:

Infinitive:	Past Tense:
спати	m. Степан спав
	f. Анна спала
	n. Воно спало
	pl. Хлопці спали

Note to teacher:	A more extensive explanation in the form of notes or examples on the board may be added.

ВПРАВА IV.

a. Write the following infinitive forms as past tense forms in the indicated gender:

1. мати (m) _____
2. читати (f) _____
3. обідати (pl) _____
4. чути (n) _____
5. грати (pl) _____
6. бажати (m) _____
7. ходити (f) _____
8. пити (m) _____
9. рости (n) _____
10. спати (f) _____

6. Change the following past tense forms to the infinitive forms:

Note to teacher: The teacher might find it necessary to go through these questions with the students first to help them with the infinitive forms.

1. писав _____
2. продала _____
3. сиділи _____
4. говорила _____
5. спало _____
6. грають _____
7. купив _____
8. платили _____
9. питала _____
10. слухав _____

в. Change the following from present tense to past tense:

Example: Юрій платить. Юрій платив.

1. Тарас читає. _____

2. Роман має. _____

3. Марія спить. _____

4. Мама й тато купують. _____

5. Хлопець платить. _____

6. Дівчина сидить. _____

7. Ви ходите. _____

8. Оксана читає. _____

9. Вони платять. _____

10. Учитель сидить. _____

г. Rewrite the following sentences changing them from present tense to past tense:

1. Дідо купує моркву в крамниці.

_____

2. Пані сидить в авті.

_____

3. Хлопці мають перо.

_____

4. Ми платимо за книжку.

_____

5. Сестра читає в школі.

_____

r. ORAL EXERCISES

Students express orally what is indicated by the visual in the present and past tenses.

> NOTE: The following visuals are required for this exercise and are included in Appendix A.

- boy reading a book
- girls playing tennis
- lady writing a letter
- group of people singing
- someone sleeping
- two people conversing
- man sitting on a chair
- boy drinking a glass of milk
- man waiting for a bus
- someone listening to music

EXPRESSION OF IMMEDIATE FUTURE

Immediate future may be expressed with a form of "бути" and the infinitive form of the verb.

Example: Я плачу за хліб.
Я буду платити за хліб.

Note to teacher: The teacher's own, more extensive explanation may be required.

ВПРАВА V.

Change the following present tense forms to immediate future:

1. Тарас читає _____

2. Роман має _____

3. Марія спить _____

4. Мама й тато купують _____

5. Хлопець платить _____

6. Дівчина сидить _____

7. Ви ходите _____

8. Оксана читає _____

9. Вони платять _____

10. Учитель сидить _____

Change the following past tense forms to future tense:

11. Оксана мала _____

12. Юрко обідав _____

13. Дівчата читали _____

14. Пане Боднар, ви грали? _____

_____

15. Я писав _____

ВПРАВА VI.

ORAL EXERCISE

Use the same visuals as for past tense. Have students express what is indicated by the picture in future tense.

ASKING AND TELLING ABOUT POSSESSION;

USING ACCUSATIVE CASE WITH THE DIRECT OBJECT

Accusative case is used in the object form of a sentence.

Example: Чи ви маєте маслянку?
Так, я маю маслянку.

Note to teacher: The teacher's more extensive explanation of this grammatical concept may be required.

ВПРАВА VII.

Write sentences using the given words.

a. Inanimate

1. Чи ти маєш _____? /морква/

   Так, _____.

2. Чи ти читаєш _____? /книжка/

   Так, _____.

3. Чи ви маєте _____? /хліб/

   Так, _____.

4. Чи вони купують _____? /городина/

   Так, _____.

5. Чи Анна читає _____? /часопис/

   Так, _____.

6. Чи дівчина їсть _____? /грушка/

   Так, _____.

7. Чи хлопець хоче _____? /виноград/

Так, _____.

8. Чи ти маєш _____? /крісло/

Так, _____.

9. Чи Тарас знає _____? /мова/

Так, _____.

10. Чи Марко бачить _____? /крамниця/

Так, _____.

б. Animate

1. Чи хлопець бачить _____? /дівчина/

Так, _____.

2. Чи Іван знає _____? /Тарас/

Так, _____.

3. Чи мама кличе _____? /Роман/

Так, _____.

4. Чи ти маєш _____? /сестра/

   Так, _____.

5. Чи ви маєте _____? /брат/

   Так, _____.

6. Чи Оксана бачить _____? /баба/

   Так, _____.

7. Чи тато кличе _____? /дитина/

   Так, _____.

8. Чи вчителька питає _____? /студент/

   Так, _____.

9. Чи ви знаєте _____? /учитель/

   Так, _____.

10. Чи Оленка чує _____? /продавець/

    Так, _____.

ВПРАВА VIII.

Make up sentences of your own using each of the following words as the object of the sentence (i.e. in accusative case).

риба	їда	школа
стіл	молоко	журнал
кіт	Степан	син

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

9. _____

ASKING AND TELLING ABOUT POSSESSION;

ANSWERING IN THE NEGATIVE

Genitive case is used.

Example: Чи ви маєте маслянку?

Ні, я не маю маслянки.

Note to teacher: The teacher's own instructions regarding use of genitive case may be necessary.

ВПРАВА IX.

Write sentences using the given words.

1. Чи ти маєш _____? /морква/

   Ні, я не _____.

2. Чи ти читаєш _____? /книжка/

   Ні, я не _____.

3. Чи ви маєте _____? /хліб/

   Ні, я не _____.

4. Чи вони купують _____? /городина/

   Ні, вони не _____.

5. Чи Анна читає _____? /часопис/

   Ні, Анна не _____.

6. Чи дівчина їсть _____? /грушка/

   Ні, дівчина не _____.

7. Чи хлопець хоче _____? /виноград/

   Ні, він не _____.

8. Чи ти маєш _____? /брат/

Ні, я не _____.

9. Чи Тарас знає _____? /Іван/

Ні, він не _____.

10. Чи Марко бачить _____? /учитель/

Ні, Марко не _____.

ВПРАВА X.

Make up sentences of your own using each of the following words in genitive case:

риба	кавун	школа
помідор	молоко	Богдан
сестра	горох	ягода

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

9. _____

ВПРАВА XI.

ORAL EXERCISE

Students get into pairs. Student "A" is interviewer and must ask questions. Student "B" answers the questions positively or negatively, as he wishes, employing the structures learned in Вправи VII to X.

Example: Student A: Чи ти маєш грушку?

Student B: Ні, я не маю грушки.

OR

Так, я маю грушку.

ASKING COST

The following model may be used in teaching this concept:

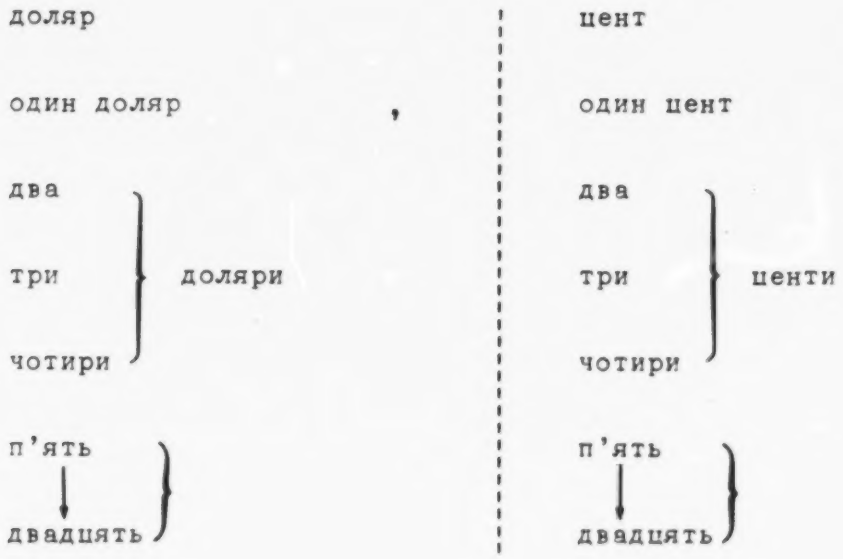

From "двадцять" on, the last part of the number indicates the form used.

Example: двадцять один доляр

двадцять один цент

двадцять два доляри

двадцять два центи

ВПРАВА XII.

Answer the following questions using complete sentences:

Example: Скільки це коштує? /$4.00/

Це коштує чотири доляри.

Скільки це коштує?

1. $6.00 _____.

2. 12¢ _____.

3. $18.00 _____.

4. $2.00 _____.

5. 81¢ _____.

6. 99¢ _____.

7. $44.00 _____.

8. $73.00 _____.

9. $135.00 _____.

10. $1.66 _____.

EXPRESSING A REASON IN RESPONSE TO A QUESTION

Note to teacher: As the student will now be familiar with much of this vocabulary this structure might be introduced in the form of an oral drill directed by the teacher to familiarize the students with the pattern of answer.

ВПРАВА XIII.

Example: Чому ви спите? Я сплю, бо я стомлений.

Teacher	Student (Possible response)
- Чому ти співаєш?	Я співаю, бо я веселий.
- Чому ти йдеш?	Я йду, бо не маю авта.
- Чому ти обідаєш?	Я обідаю, бо голодний.
- Чому ти сидиш?	Я сиджу, бо стомлений.
- Чому ти хочеш грошi?	Я хочу грошi, бо йду до театру.

(These are only suggested questions. The teacher is advised to use vocabulary that the class is familiar with.)

ВПРАВА XIV.

This written exercise is intended as a transition from the oral work done in "Вправа XIII".

Match the following, then rewrite them as complete sentences:

Питання	Відповідь
Чому ти працюєш?	Бо автобус не йде. (їде)
Чому дідо стомлений?	Бо я стомлений.
Чому ви спите?	Бо там працює гарна дівчина.
Чому він платить?	Бо купує авто.
Чому Тарас не пише?	Бо він багато працює.
Чому ти йдеш?	Бо хочу гроші.
Чому він не слухає?	Бо маємо домашню задачу.
Чому ти не любиш футболу?	Бо він багато говорить.
Чому ви пишете?	Бо я люблю гокей.
Чому ти часто ходиш до крамниці?	Бо він не слухає.

ВПРАВА XV.

A. ORAL EXERCISE

The class is asked to make up sentences which express a reason. The teacher could provide the stimulus by saying or writing a familiar word.

Example: Teacher: "сумний"
Student: "Я сумний, бо не маю грошей."

B. WRITTEN EXERCISE

Students are asked to write 5 sentences of their own in which they express a reason for something.

Upon the learning of a new structure, or several structures by the students, the teacher may have wished to provide quizzes of his own based on the given exercises. At this point the teacher may wish to give a review quiz of all the structures for evaluation purposes.

The following exercise could also be used for review and evaluation:

ВПРАВА XVI.

Students are asked to write a composition which could be narrative or dialogue. Marks could be given for 1) the use of vocabulary and structures learned in this unit; 2) accuracy. This composition could be proofread by the teacher and discussed individually with the students first, then rewritten by the students for the evaluation.

As a project to "wrap up" the unit, a dramatization could be done where each student plays a role of someone in a Ukrainian store. They could be buyers and sellers of different items. The roles should be thought out before the presentation and students should have the opportunity to choose their own roles. Materials could be brought or made to set up a "mock store" and the set up of the store and the items should reflect something of Ukrainian culture. Students might actually bring small items which they could really sell to each other. If any English were used by a student, his sale could not be finalized.

OR

A field trip to a local store could be incorporated. If there were a Ukrainian-speaking clerk in the store, this would be ideal. Students could be required to use social conventionalities and vocabulary from the unit in such activities as weighing items, checking amounts, finding out prices and making purchases from the Ukrainian clerk. (This activity was suggested by a pilot teacher who successfully used it to apply some of the objectives of the unit.)

APPENDIX A
VISUALS

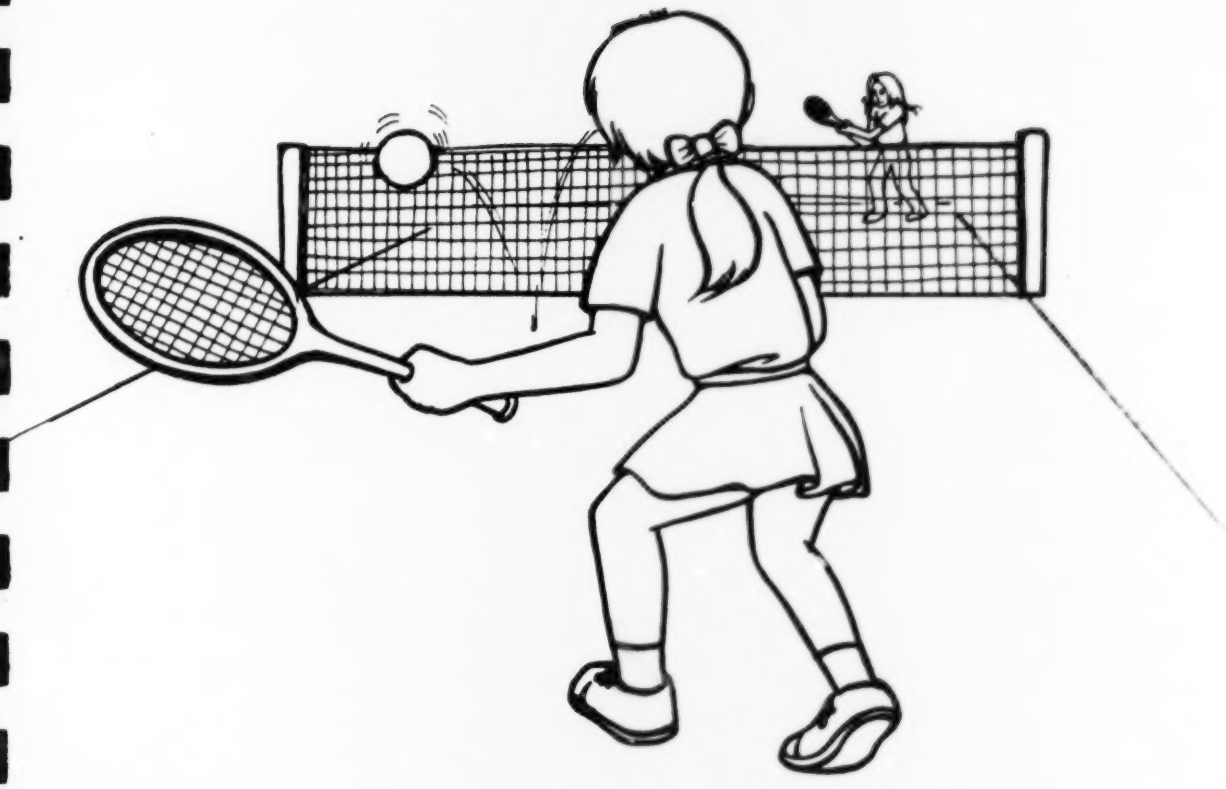

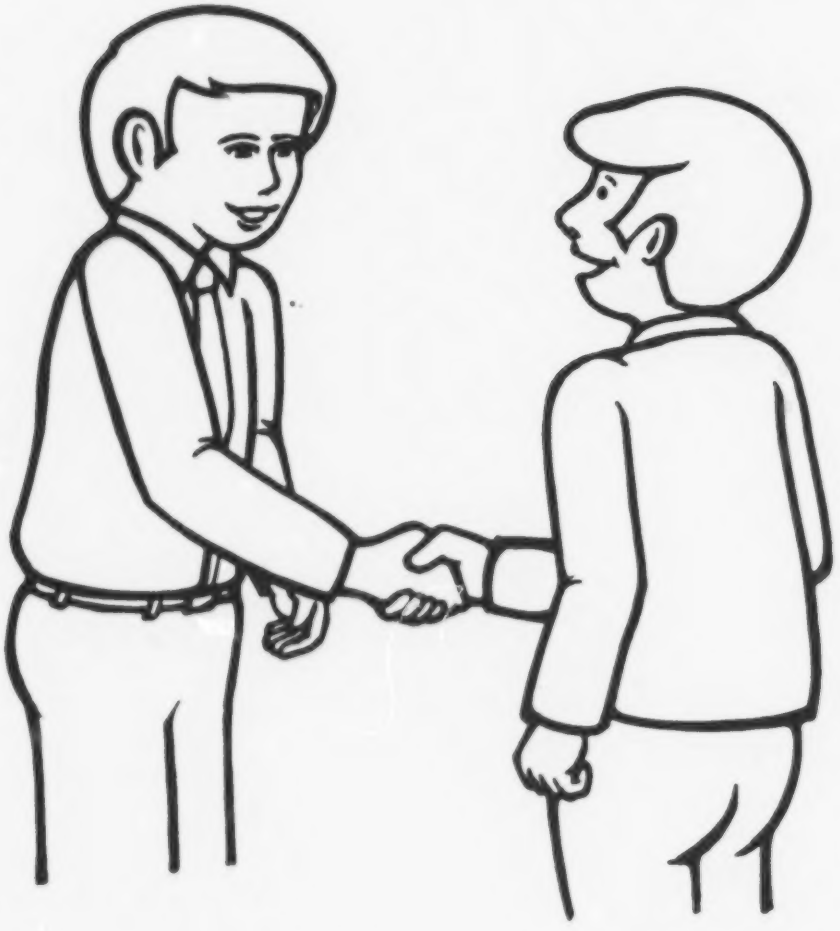

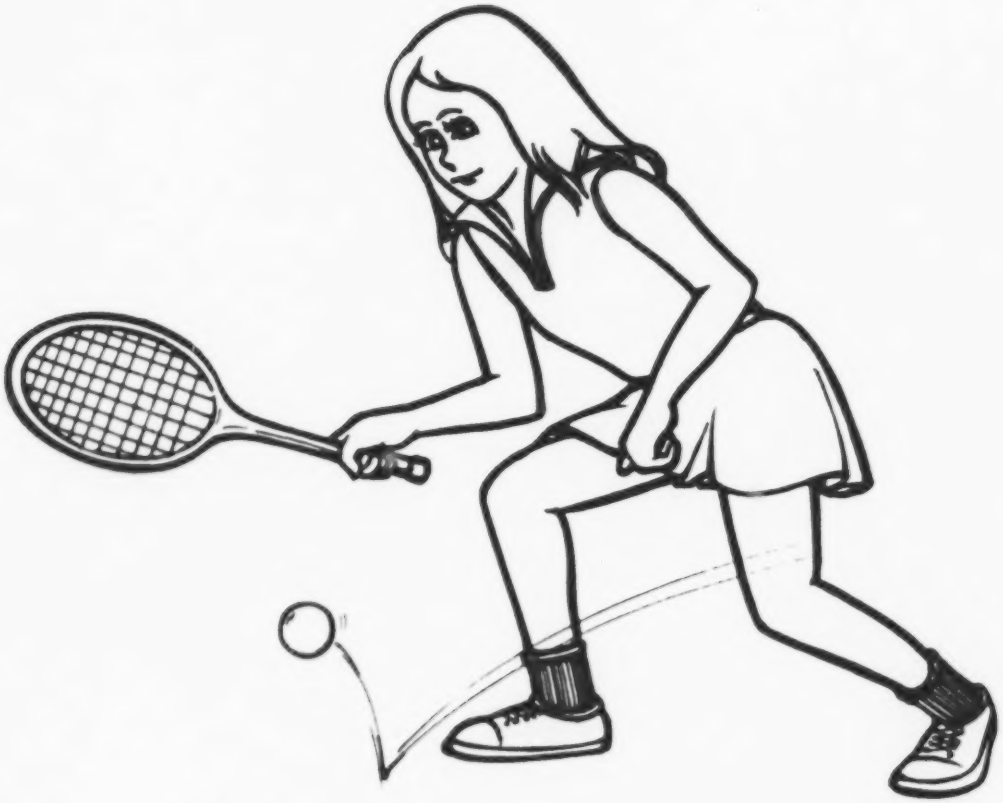

APPENDIX B
ANSWERS

ВПРАВА І. — ХРЕСТИКІВКА

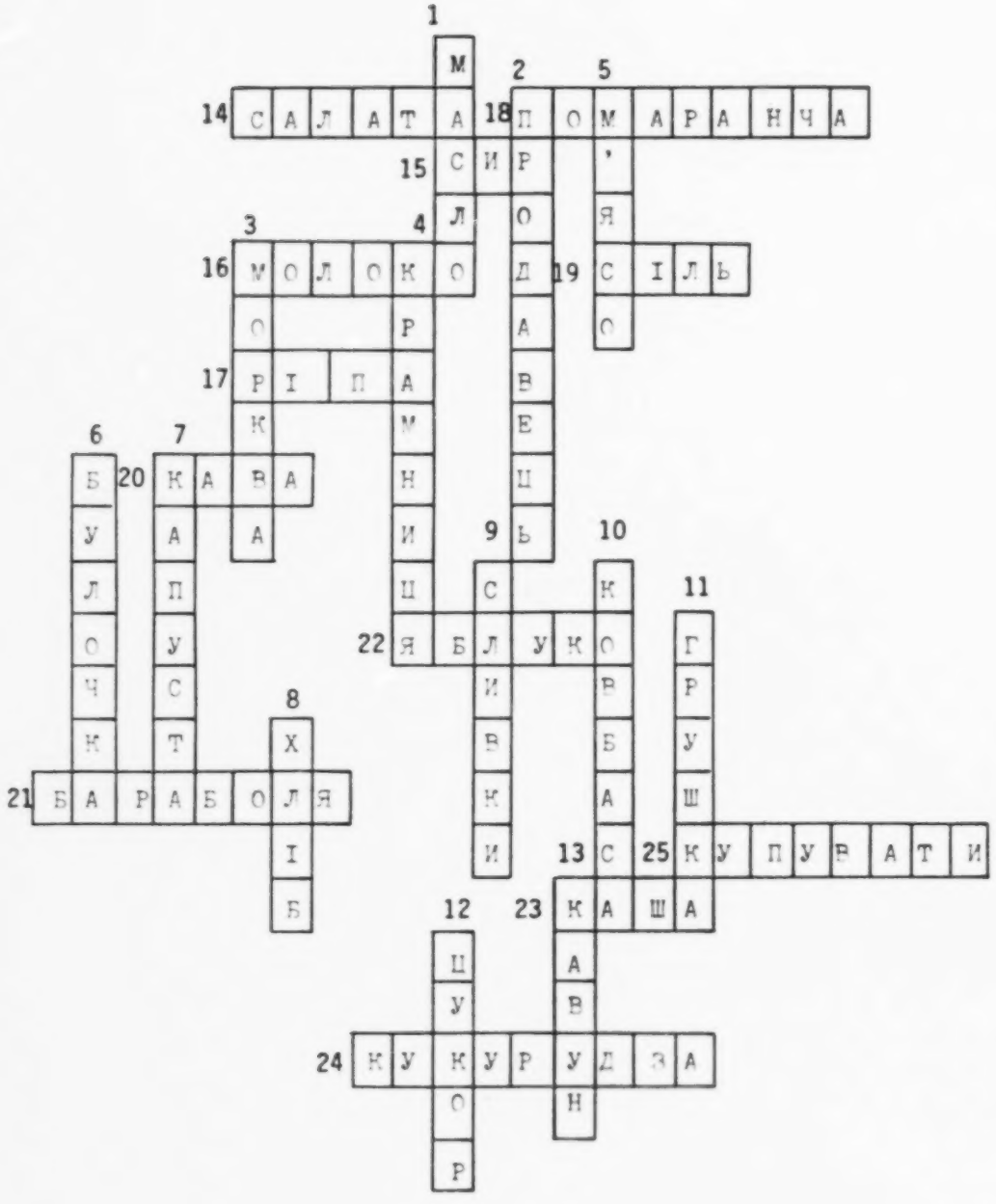

г.І. Дідо купив моркву в крамниці.
2. Пані сиділа в авті.
3. Хлопці мали перо.
4. Ми платили за книжку.
5. Сестра читала в школі.

ВПРАВА V.

І. Тарас буде читати.
2. Роман буде мати.
3. Марія буде спати.
4. Мама й тато будуть купувати.
5. Хлопець буде платити.
6. Дівчина буде сидіти.
7. Ви будете ходити.
8. Оксана буде читати.
9. Вони будуть платити.
І0. Учитель буде сидіти.
ІІ. Оксана буде мати.
І2. Юрко буде обідати.
І3. Дівчата будуть читати.
І4. Пане Боднар, ви будете грати?
І5. Я буду писати.

ВПРАВА VII.

а.І. моркву
Так, я маю моркву.

2. книжку
Так, я читаю книжку.

3. хліб
Так, я маю хліб.
Так, ми маємо хліб.

STRUCTURAL EXERCISES

ВПРАВА I.

I.	ідеш	6.	ходить
2.	купуємо	7.	сидить
3.	мають	8.	спиш
4.	читає	9.	купує
5.	платить	I0.	сидять

ВПРАВА IV.

а.I.	мав	6.	бажав
2.	читала	7.	ходила
3.	обідали	8.	пив
4.	чуло	9.	росло
5.	грали	I0.	спала

б.I.	писати	6.	грати
2.	продавати	7.	купувати
3.	сидіти	8.	платити
4.	говорити	9.	питати
5.	спати	I0.	слухати

в.I.	Тарас читав.	6.	Дівчина сиділа.
2.	Роман мив.	7.	Ви ходили.
3.	Марія спала.	8.	Оксана читала.
4.	Мама й тато купували.	9.	Вони платили.
5.	Хлопець платив.	I0.	Учитель сидів.

4. городину
Так, вони купують городину.

5. часопис
Так, Анна читає часопис.

6. грушку
Так, дівчина їсть грушку.

7. виноград
Так, хлопець хоче виноград.

8. крісло
Так, я маю крісло.

9. мову
Так, Тарас знає мову.

10. крамницю
Так, Марко бачить крамницю.

6.1. дівчину
Так, хлопець бачить дівчину.

2. Тараса
Так, Іван знає Тараса.

3. Романа
Так, мама кличе Романа.

4. сестру
Так, я маю сестру.

5. брата
Так, я маю брата.
Так, ми маємо брата.

6. бабу
Так, Оксана бачить бабу.

7. дитину
Так, тато кличе дитину,

8. студента
Так, учителька питає студента.

9. учителя
Так, я знаю учителя.
Так, ми знаємо учителя.

10. продавця
Так, Оленка чує продавця.

ВПРАВА IX.

1. моркву
... маю моркви.

2. книжку
... читаю книжки.

3. хліб
... маю хліба.

4. городину
... купують городини.

5. часопис
... читає часопису.

6. грушку
... їсть грушки.

7. виноград
... хоче винограду.

8. брата
... маю брата.

9. Івана
... знає Івана.

10. учителя
... бачить учителя.

ВПРАВА XII.

1. Це коштує шість долярів.
2. " " дванадцять центів.
3. " " вісімнадцять долярів.
4. " " два доляри.
5. " " вісімдесят один цент.

6. Це коштує дев'ятдесят дев'ять центів.

або

" " дев'яносто дев'ять центів.

7. " " сорок чотири центи.

8. " " сімдесят три доляри.

9. " " сто тридцять п'ять долярів.

10. " " один доляр і шістдесят шість центів.

ВПРАВА XIV.

Питання	Відповідь
Чому ти працюєш?	Бо автобус не йде. (їде)
Чому дідо стомлений?	Бо я стомлений.
Чому ви спите?	Бо там працює гарна дівчина.
Чому він платить?	Бо купує авто.
Чому Тарас не пише?	Бо він багато працює.
Чому ти йдеш?	Бо хочу гроші.
Чому він не слухає?	Бо маємо домашню задачу.
Чому ти не любиш футболу?	Бо він багато говорить.
Чому ви пишете?	Бо я люблю гокей.
Чому ти часто ходиш до крамниці?	Бо він не слухає.

6.I. Я працюю, бо хочу гроші.
2. Дідо стомлений, бо він багато працює.
3. Я сплю, бо я стомлений.
4. Він платить, бо купує авто.
5. Тарас не пише, бо він не слухає.
6. Я йду, бо автобус не йде.
7. Він не слухає, бо він багато говорить.
8. Я не люблю футболу, бо я люблю гокей.
9. Ми пишемо, бо маємо домашню задачу.
I0. Я часто ходжу до крамниці, бо там працює гарна дівчина.